

Úkoly k procvičení praktických výkonů

Připravte pomůcky ke zvláštní péči o dutinu ústní.

Ve spolupráci se spolužákem provedte ranní toaletu v modelové situaci u nemocného po cévní mozkové příhodě (je ochrnutý na jednu polovinu těla). Nezapomeňte posoudit úroveň soběstačnosti P/K a udržujte s ním komunikaci po celou dobu výkonu.

Připravte si pomůcky k hygieně genitálu u ženy. V modelové situaci vysvětlete P/K tento ošetrovatelský výkon a na modelu procvičte.

Připravte si pomůcky k celkové koupeli nemocného na lůžku.

Připravte si pomůcky k mytí vlasů nemocných.

V modelové situaci (viz níže) si procvičte mytí vlasů u nemocného na lůžku (využijte pomůcek, které jsou vám k dispozici):

Na interním oddělení je hospitalizována pacientka, která byla přijata pro bronchopneumonii. Je jí 82 let, hůře se orientuje v nemocničním prostředí, má opakovaně horečku, je unavená, slabá, sama není schopna opustit lůžko. Přivolané sestře se svěřá, že se jí stala nehoda při vyprazdňování. Sestra zjistí, že je nemocná pokálená. Vžijte se do situace sestry a připravte si pomůcky k ošetření nemocné, demonstруйте mytí znečištěného nemocného v modelové situaci a procvičte si své komunikační dovednosti.

Seznam zdrojů a literatury

- ALEXANDER, Margaret a kol. *Lemon 1 – Learning Material On Nursing*. Brno: Institut pro další vzdělávání pracovníků ve zdravotnictví, 1996. ISBN 80-7013-234-5.
- Alice Masaryková [online]. In: Wikipedia: the free encyclopedia. 2001-, 21.7.2024 [cit. 2025-05-01]. Dostupné z https://cs.wikipedia.org/wiki/Alice_Masarykov%C3%A1.
- Almanach k 25. výročí Krajské střední zdravotnické školy v Brně. Brno: Krajská střední zdravotnická škola, 1974.
- APOSBRNO. *Evakuační matrace* [online]. [cit. 2024-12-05]. Dostupné z <https://aposbrno.cz/manipulace-a-evakuace/1549-evakuacni-podlozka-transtex-se-dve-ma-popruhy-8594223550098.html>.
- ARJO. *Bariatrické lůžko* [online]. [cit. 2024-12-05]. Dostupné z <https://www.arjo.com/cs-cz/sluzby-a-reseni/reseni-pro-zdravotnictvi/reseni-pro-bariatricke-pokoje/bariatric-bed/>.
- BEHARKOVÁ, Natália a SOLDÁNOVÁ, Dana. *Základy ošetrovatelských postupů a intervencí*. 2. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2019. ISBN 978-80-210-9313-3.
- BRABCOVÁ, Soňa. *Péče o rány: pro sestry a ostatní nelékařské profese*. Praha: Grada Publishing, 2021. ISBN 978-80-271-3133-4.
- ČESKÁ ASOCIACE SESTER. *ICN – Etický kodex sester vypracovaný Mezinárodní radou sester* [online]. [cit. 2025-03-02]. Dostupné z <https://www.cnna.cz/icn-eticky-kodex/>.
- Česko. *Vyhláška č. 55/2011 Sb. ze dne 8. června 2017, o kvalitě a bezpečnosti poskytování zdravotní péče* [online]. 2011 [cit. 2025-02-02]. Dostupné z <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2011-55>.
- Česko. *Vyhláška č. 306/2012 Sb. ze dne 12. září 2012, o podmínkách předcházení vzniku a šíření infekčních onemocnění a o hygienických požadavcích na provoz zdravotnických zařízení a vybraných zařízení sociálních služeb* [online]. 2012 [cit. 2025-02-02]. Dostupné z <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-306>.
- Česko. *Zákon č. 96/2004 Sb. ze dne 4. února 2004, o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů* [online]. 2004 [cit. 2025-02-02]. Dostupné z <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-96>.
- ČÍKOVÁ, Zuzana. *Vzdělávání sester v Brně*. Bakalářská práce. Brno: Masarykova univerzita, Lékařská fakulta, 2005.
- ČÍKOVÁ, Zuzana; VÁŇOVÁ, Jana; CAHOVÁ, Martina a kol. *Ošetrovatelství 2. ročník: pro střední zdravotnické školy*. Praha: Grada Publishing, 2023. ISBN 978-80-271-3669-8.
- Dějiny ošetrovatelství [online]. In: Wikipedia: the free encyclopedia. 2001-, 26.12.2017 [cit. 2025-03-02]. Dostupné z https://www.wikiskripta.eu/w/Dějiny_ošetrovatelství.
- EUROPEAN PRESSURE ULCER ADVISORY PANEL. *PU Algorithms* [online] 2025 [cit. 2025-02-27]. Dostupné z <https://epuap.org/algorithms/>.
- FARKAŠOVÁ, Dana a kol. *Ošetrovatelství – teorie*. Martin: Osveta, 2006. ISBN 80-8063-227-8.
- Florence Nightingalová [online]. In: Wikipedia: the free encyclopedia. 2001-, 26.3.2025 [cit. 2025-05-01]. Dostupné z https://cs.wikipedia.org/wiki/Florence_Nightingalov%C3%A1.

FN BRNO. *Práva a povinnosti pacienta* [online]. [cit. 2025-09-02]. Dostupné z <https://www.fnbrno.cz/prava-a-povinnosti-pacienta/t1334>.

FRÜHAUF, Pavel. *Umělá mléčná kojenecká výživa* [online]. 2009 [cit. 2025-09-02]. Dostupné z <https://farmaciepropraxi.cz/pdfs/lek/2009/02/08.pdf>.

HAVELKOVÁ, Kateřina. *Co byste měli vědět o novele zákona o nelékařských zdravotnických povoláních* [online]. 2017 [cit. 2025-03-02]. Dostupné z <https://www.florence.cz/casopis/archiv-florence/2017/9/co-byste-meli-vedet-o-novele-zakona-o-nelekarskych-zdravotnickych-povolaniach/>.

Henri Dunant [online]. In: Wikipedia: the free encyclopedia. 2001-, 16.10.2024. [cit. 2025-03-03]. Dostupné z https://cs.wikipedia.org/wiki/Henri_Dunant.

JIRKOVSKÝ, Daniel a kol. *Ošetrovatelské postupy a intervence: učebnice pro bakalářské a magisterské studium*. Praha: Fakultní nemocnice v Motole, 2012. ISBN 978-80-87347-13-3

JUŘENÍKOVÁ, Petra. *Zásady edukace v ošetrovatelské praxi*. Praha: Grada Publishing, 2010. ISBN 978-80-247-2171-2.

KAPOUNOVÁ, Gabriela. *Ošetrovatelství v intenzivní péči*. 2. aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Grada Publishing, 2020. ISBN 978-80-271-0130-6.

KELNAROVÁ, Jarmila a kol. *Ošetrovatelství pro zdravotnické asistenty – 1. ročník*. Praha: Grada Publishing, 2009. ISBN 978-80-247-2830-8

KUDLOVÁ, Pavla. *Ošetrovatelský proces a jeho dokumentace*. Zlín: Univerzita Tomáše Bati, 2016. ISBN 978-80-7454-600-6.

KUTNOHORSKÁ, Jana. *Historie ošetrovatelství*. Praha: Grada Publishing, 2010. ISBN 978-80-247-3224-4.

KUTNOHORSKÁ, Jana. *Multikulturní ošetrovatelství*. Praha: Grada Publishing, 2013. ISBN 978-80-247-4413-1.

KVAPILOVÁ, Bára. *Vliv Alice G. Masarykové na vývoj československého ošetrovatelství* [online]. 2015 [cit. 2025-03-02]. Dostupné z <https://www.florence.cz/casopis/archiv-florence/2015/9/vliv-alice-g-masarykove-na-vyvoj-ceskoslovenskeho-osetrovatelstvi/>.

LUKÁŠOVÁ JEŘÁBKOVÁ, Lenka. *Marta Staňková – Sestra s velkým „S“* [online]. 2017 [cit. 2025-03-02]. Dostupné z <https://www.florence.cz/casopis/archiv-florence/2017/7/marta-stankova-sestra-s-velkym-s/>.

Madeleine M. Leininger [online]. In: Wikipedia: the free encyclopedia. 2001-, 27.10.2024 [cit. 2025-03-03]. Dostupné z https://en.wikipedia.org/wiki/Madeleine_Leininger.

Margaret Sanger [online]. In: Wikipedia: the free encyclopedia. 2001-, 25.6.2023 [cit. 2025-03-03]. Dostupné z https://cs.wikipedia.org/wiki/Margaret_Sangerov%C3%A1.

Marjory Gordonová [online]. In: Wikipedia: the free encyclopedia. 2001-, 25.9.2024 [cit. 2025-03-03]. Dostupné z https://en.wikipedia.org/wiki/Marjory_Gordon.

MIKŠOVÁ, Zdeňka; FRONKOVÁ, Marie; HERNOVÁ, Renáta a ZAJÍČKOVÁ, Marie. *Kapitoly z ošetrovatelské péče I*. Praha: Grada Publishing, 2006. ISBN 80-247-1442-6.

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY ČESKÉ REPUBLIKY. *Pokusné ověřování stupňovitého vzdělávání modelu ošetrovatelství* [online]. 2021 [cit. 2025-03-02]. Dostupné z <https://msmt.gov.cz/file/56705/>.

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY ČESKÉ REPUBLIKY. *Vyhlášení Pokusného ověřování stupňovitého propojení vybraných oborů vzdělání kategorie H, M, N ve skupině oborů vzdělání 53 – Zdravotnictví ve středních*

a vyšších odborných školách [online]. 2021 [cit. 2025-03-02]. Dostupné z <https://msmt.gov.cz/vzdelavani/stredni-vzdelavani/vyhlaseni-pokusneho-overovani-stupnoviteho-propojeni>.

MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ ČESKÉ REPUBLIKY. *Přehled oborů a vzdělávání nelékařských zdravotnických pracovníků* [online]. 2021 [cit. 2025-03-02]. Dostupné z <https://mzd.gov.cz/prehled-oboru-a-vzdelavani-nelekarskych-zdravotnickych-pracovniku/#PS-21b>.

NÁRODNÍ CENTRUM OŠETŘOVATELSTVÍ A NELÉKAŘSKÝCH ZDRAVOTNICKÝCH OBORŮ. *Charakteristika proleženin* [online]. 2025 [cit. 2025-02-27]. Dostupné z <https://www.dekubity.eu/informace-pro-verejnost/charakteristika-pro-lezenin/>.

NÁRODNÍ KOMISE PRO KOJENÍ, STÁTNÍ ZDRAVOTNÍ ÚSTAV. *Jak úspěšně začít a bez problémů dlouhodobě kojit* [online]. [cit. 2025-09-02]. Dostupné z <https://www.nzip.cz/clanek/806-jak-uspesne-zacit-a-bez-problemu-dlouhodobě-kojit>.

Nikolaj Ivanovič Pirogov [online]. In: Wikipedia: the free encyclopedia. 2001-, 4.10.2023 [cit. 2025-03-03]. Dostupné z https://cs.wikipedia.org/wiki/Nikolaj_Ivanovi%C4%8D_Pirogov.

NUTRICIA. *Sipping – Výživa k popíjení* [online]. [cit. 2025-09-02]. Dostupné z <https://www.e.nutricia.cz/produkt/sipping-vyziva-k-popijeni/1>.

NUTRIDRINK. *Výživa v nemoci* [online]. [cit. 2025-09-02]. Dostupné z <https://www.nutridrink.cz/>.

PÁRAL, Jiří. *Malý atlas obvazových technik*. Praha: Grada Publishing, 2008. ISBN 978-80-247-2255-9.

PAŽOUTOVÁ, Petra; HORÁKOVÁ, Lenka; KYRIANOVÁ, Alena a kol. *Základy teorie ošetrovatelství: cesta k profesionální péči*. Liberec: Technická univerzita v Liberci, 2024. ISBN 978-80-7494-715-5.

PINCOVÁ, Dana. *Ošetrovatelská péče u pacientů uložených na lůžku Clinitron*. Bakalářská práce. České Budějovice: Jihočeská univerzita, Zdravotně sociální fakulta, 2009.

PLEVOVÁ, Ilona a kol. *Ošetrovatelství I*. Praha: Grada Publishing, 2011. ISBN 978-80-247-3557-3.

PODRAZILOVÁ, Petra; KRAUSE, Martin; ĎURÁČOVÁ, Lenka a KUČEROVÁ, Tereza. *Teorie ošetrovatelství: skripta pro bakalářské studijní obory*. Liberec: Technická univerzita v Liberci, 2016. ISBN 978-80-7494-297-6.

POKORNÁ Andrea a KOMÍNKOVÁ, Alena. *Ošetrovatelské postupy založené na důkazech*. Brno: Masarykova univerzita, 2013. ISBN 978-80-210-6331-0.

POLICAR, Radek. *Zdravotnická dokumentace v praxi*. Praha: Grada Publishing, 2010. ISBN 978-80-247-2358-7.

PORTÁL ŠANCE DĚTEM. *Dítě v nemocnici a právo* [online]. 2024 [cit. 2025-09-02]. Dostupné z <https://sancedetem.cz/dite-v-nemocnici-pravo>.

REŠLOVÁ, Marie a DOLÁK, František. *Fyzická manipulace s pacientem v ošetrovatelské péči: praktická příručka*. České Budějovice: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Zdravotně sociální fakulta, 2021. ISBN 978-80-7394-866-5.

STAŇKOVÁ, Marta. *České ošetrovatelství 7 – Galerie historických osobností*. Brno: Institut pro další vzdělávání pracovníků ve zdravotnictví, 2001. ISBN 80-7013-329-5.

STÁTNÍ ZDRAVOTNÍ ÚSTAV. *Zdravotnické odpady* [online]. [cit. 2025-06-01]. Dostupné z <https://archiv.szu.cz/tema/zivotni-prostredi/odpady-ze-zdravotnickych-zarizeni>.

TALIÁNOVÁ, Magda a TECLOVÁ, Lucie. *Základy dezinfekce a sterilizace ve zdravotnictví*. 2. dopl. a přeprac. vyd. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2023. ISBN 978-80-7560-468-2.

TÓTHOVÁ, Valérie. *Ošetrovatelský proces a jeho realizace*. 2. aktualiz. vyd. Praha: Triton, 2014. ISBN 978-80-7387-785-9.

VLÁDA ČR. *Mgr. Dana Jurásková, Ph.D., MBA* [online]. [cit. 2025-03-02]. Dostupné z <https://vlada.gov.cz/cz/clenove-vlady/historie-minulych-vlad/prehled-vlad-cr/1993-2010-cr/jan-fischer/mgr--dana-juraskova--ph-d---mba-75070/>.

VOKURKA, Martin a HUGO, Jan. *Praktický slovník medicíny*. 11. aktualiz. vyd. Praha: Maxdorf, 2015. ISBN 978-80-7345-464-7

VYTEJČKOVÁ Renata; SEDLÁŘOVÁ Petra; WIRTHOVÁ Vlasta a HOLUBOVÁ Jana. *Ošetrovatelské postupy v péči o nemocné I – Obecná část*. Praha: Grada Publishing, 2011. ISBN 978-80-247-3419-4

WICHISOVÁ, Jana; PŘIKRYL, Petr; POKORNÁ, Renata a BITTNEROVÁ, Zuzana. *Sestra a perioperační péče*. Praha: Grada Publishing, 2013. ISBN 978-80-247-3754-6.

ZAVADILOVÁ, Leona. *Fyzická manipulace s pacientem s poruchou soběstačnosti v domácí péči*. Bakalářská práce. České Budějovice: Jihočeská univerzita, Zdravotně sociální fakulta, 2023.

Rejstřík

A

adaptace 95
aktivita pohybová 54
anorexie mentální 115
asistent nutriční 121
asklepiony 34
audit 31
– externí 31
– interní 31
– klinický 31
– procesní 31
auskultace 29

B

bariéra jazyková 99
beneficence 18
bilance tekutin 114
bílkoviny 110
body mass index (BMI) 112, 113
BOZP 55
bulimie mentální 115

C

celiakie 115
centra sterilizační 159
cíle
– dlouhodobé 24
– krátkodobé 24
– SMART 25
cvičení kompenzační 54

Č

čaje léčebné 125
čepice
– Hippokratova 142
– k mytí vlasů 209
česání 207
činnost
– diagnosticko-terapeutická 73
– výchovně vzdělávací 74

D

dehydratace 114
dekontaminace 160

dekubit 217
dekurz 94
dezinfekce 149, 151
– dvoustupňová 155
– fyzikálně-chemická 153
– chemická 153
– rukou 150
–, vyšší stupeň 155
diagnostika 21
dieta 115
– speciální 119
– základní 116
dietoterapie 115
dokumentace
– ošetrovatelská 26
– zdravotnická 93
dysfagie 115
dyspepsie 115

E

edukace 17, 87, 91
– primární 92
– sekundární 92
– terciární 92
empatie 18, 92
etika 46
etika ošetrovatelství 18
evidence based practice 17

F

filtr sanitární 89
flexitariánství 125
fólie polyuretanové 140

G

gastrostomie perkutánní endoskopická 135
gáza 139

H

harmonogram práce 71
hierarchie potřeb Maslowova 28
historie ošetrovatelství 34
hodnocení 21